

OUDE BRUG VERDWEEN

Een historische brug in De Bilt is in het voorjaar gesloopt, namelijk het hoge ronde bruggetje dat toegang gaf tot het KNMI. Door de verbreding van de Utrechtseweg was deze brug te hoog om er veilig van af te kunnen rijden.

Het Nw. Utr. Dagblad van 18 april jl. betreurde het dat rijkswaterstaat zonder meer tot slopen overging. Het gemeentebestuur van De Bilt was er onkundig van gelaten. Inderhaast trachtte men nog wat gegevens te vinden. „Het brugje van het KNMI — aldus het N.U.D. — was er in deze vorm reeds vóór 1829. Het gaf toegang tot de buitenplaats Het Klooster, toen bewoond door de heer W. F. de Vrij. Later woonde hier de biltse burgemeester Frederik Herman Spengler en nadien G. H. L. baron van Boetzelaer, die later naar Houdringhe verhuisde. In 1883 werd in de buitenplaats Het Klooster, het KNMI ondergebracht. In 1894 werd het fraaie pand gesloopt om plaats te maken voor het huidige kantoorgebouw. De naam „Het Klooster” bleef bewaard in de benaming „Kloosterpark”. Slechts het brugje en een groot deel van het hoog opgaande geboomte bleef aan de oude toestand herinneren.

De oorsprong van de naam „Het Klooster” herinnert aan de middeleeuwen. Op de plek, waar nu het KNMI-gebouw staat, lag toen het vrouwenklooster, behorende bij de abdij van Oostbroek. Het stichtingsjaar van dit vrouwenklooster is onbekend. Wel weten we, dat de eerste abt Ludolphus heette en afkomstig was uit Vlaanderen. Hij bracht zijn zuster mee en daaraan is het te danken, dat de abdij van Oostbroek een zogenaamd „dubbelklooster” werd. Door de grote toevloed van kloosterlingen (Oostbroek was bedoeld voor lieden, die spijt hadden over een losbandig leven en als tuchtklooster voor monniken en nonnen!) was het al spoedig nodig een mannen- en vrouwenafdeling in aparte gebouwen onder te brengen.

De abdijgebouwen werden voor de mannen bestemd en bij het dorp De Bilt (dus op flinke afstand!) kwam een afzonderlijk vrouwenklooster. In een oorkonde van 1113 regelt abt Ludolphus de verhouding tussen de abdij en het vrouwenklooster, dat toen echter reeds was voltooid.

Of het vrouwenklooster op de plek van de huidige brug reeds toen een uitweg kreeg naar de Utrechtseweg is onbekend. Wel kunnen we met zekerheid zeggen dat er in 1656 een oeververbinding moet zijn geweest. Toen immers kreeg de heer A.C. Parmentier vergunning van de staten van Utrecht om zijn gerecht — het gerecht Coelenberg of Colenburg — te verplaatsen naar de grond waar zijn buitenplaats Coelenberg of Het Klooster lag. Deze buitenplaats was toen al gebouwd op de plek waar het vrouwenklooster had gestaan. Het verplaatsen van een rechtsgebied komt weinig in de geschiedenis voor. Het kwam er dus op neer, dat het „miniaturstaatje” Colenberg voortaan niet meer lag tegenover de plek waar nu een benzinstation staat, doch op het terrein van het voormalige vrouwenklooster!

In 1768 woont op Colenburg of Het Klooster Maurits Karel van Utenhove, heer van Bottestein; na hem vinden we de markgravin de St. Simon, weduwe van jhr. Hendrik van Utenhove. In het begin van de vorige eeuw werd het oude huis afgebroken en vervangen door de villa die dus in 1894 weer het veld moest ruimen voor het KNMI-gebouw, dat dus het vierde bouwwerk op deze plek is.

De steen van de buitenzijde van de brug, die nu is gesloopt, kan weinig ouder zijn dan het begin van de vorige eeuw, maar bij het sloopwerk kwam een veel oudere kern aan het licht, waaruit blijkt, dat het huidige brugje reeds enige eeuwen oud moet zijn. Niet onmogelijk is het, dat het werd gebouwd toen het vrouwenklooster plaats moest maken voor de buitenplaats van de heer Parmentier.